

toont werk

Opdrachtgever
SPITZ congres & event

Opdracht
congreskrant

Onderwerp
tbs-dagen Dienst Justitiële Inrichtingen

Werkwijze
het bijwonen van een aantal bijeenkomsten en workshops, redigeren van aangeleverd materiaal van andere redactieleden, eindredactie.

Fragment
'What's new?'

In 2006 organiseerde SPITZ congres & event de jaarlijkse tbs-dagen. Dit is een tweedaagse conferentie voor medewerkers die werkzaam zijn in de tbs. TBAR deed verslag van de eerste congresdag. Samen met een klein redactieteam en een vormgever werd de krant 's nachts in elkaar gezet. De volgende ochtend lag voor iedere deelnemer zijn eigen 'Spits' naast het ontbijtbord.

tbar | tekst + journalistiek
www.tbar.nl

“Het doet geen pijn”

Het uitvoeren van testen met TMS op tbs-patiënten liep tot nu toe vast op bezwaren. TMS zou een epileptische aanval kunnen veroorzaken en schade toebrengen aan de hersenen. Frank Koerselman: “Er is geen narcose voor nodig, het doet geen pijn en het is niet vervelend om te ondergaan. Tot nu toe zijn er geen aanwijzingen dat TMS schadelijk is. Bij een juiste dosering is geen sprake van epileptische aanvallen. TMS wordt ook al een aantal jaren met bemoedigende resultaten toegepast bij patiënten met beschadigingen aan het ruggenmerg of bij depressies.”

Wel stimuleren, niet simuleren

Transcraniële magnetische stimulatie

Transcraniële magnetische stimulatie (TMS) kan de samenleving én tbs-patiënten helpen. Dat zei Frank Koerselman, hoogleraar Psychiatrie Universitair Medisch Centrum Utrecht tijdens zijn workshop. Hij begint aan een nieuw onderzoek op de polikliniek Het Dok van De Kijvelanden.

Koerselman en de onderzoekers Dennis Schutter en Jack van Honk (beiden Universiteit van Utrecht) hebben het tij mee. De neurobiologische invalshoek wordt steeds belangrijker om het functioneren van forensisch psychiatrische patiënten mede te kunnen verklaren. Ook de Gezondheidsraad brak in mei van dit jaar een lans voor TMS in haar advies 'Preventie en behandeling van de antisociale persoonlijkheidsstoornis.'

Schaamte

Psychopaten kunnen zich niet in emoties van anderen verplaatsen en zijn minder gevoelig voor straf omdat ze geen angst kennen. Onderzoek toont aan dat dit te maken heeft met onvoldoende functionerende voorhoofdkwabben. Dit deel van de hersenen reguleert emoties en impulsiviteit. Koerselman: “Behandeling van tbs-patiënten bestaat nu vaak uit gedragstherapie waarin men probeert het slachtoffer iets van empathie, schaamte en schuldgevoel bij te brengen. De effecten hiervan zijn teleurstellend. Het idee is nu, dat het stimuleren van een deel van de voorhoofdkwabben deze patiënten mogelijk beter toegankelijk maakt voor behandeling.”

Zweet

Met een magneetspoel worden impulsen opgewekt die van invloed zijn op het zenuwweefsel. Afhankelijk van de frequentie kan het magneetveld zenuwcellen stimuleren of remmen. Onderzoekers Schutter en Van Honk testten de reacties van het autonome zenuwstelsel van gezonde vrijwilligers op emotionele stimuli. Ook gezonde mensen met psychopatische trekken vertonen een specifiek reactiepatroon. Bij de vrijwilligers kon dat met behulp van TMS worden genormaliseerd. Koerselman: “Zaken als hartfrequentie en zweetproductie konden objectief worden vastgesteld. Die veranderden bijvoorbeeld na het zien van afbeeldingen van mensen met een angstige gezichtsuitdrukking. Objectieve criteria zijn belangrijk, omdat bekend is dat psychopaten geneigd zijn onderzoekers om de tuin leiden. Dat kan bij dit onderzoek niet.”